

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy negyedévre 1 forint Félévre 2 forint Megjelen minden vasárnap.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Csongrád, magtár-utca 41. hová az előfizetési- és hirdetési díjak, valamint a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
--	--	--

Budapest, 1892. júni 15.

Honvédelmünk.

Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter tárczája, mely a budget-tárgyalás folyamán napirendre került a képviselőházban. Ujabb alkalmat nyújtott a parlamenti pártoknak bizonyos aspirációknak felelevenítésére. Ezek az aspirációk, melyek a nemzet jogaiban gyökereznek, nem először kerülnek szóba, és valahányszor felmerülnek, mindannyiszor meggyőződhetünk, hogy azoknak megvalósíthatása ellen senki kifogást nem emel. Csak a kivitel ideje és módja körül térnek el a nézetek és mialatt az ellenzék a halasztásban veszedelmet lát, azalatt a szabadelvű párt részéről azt tartják, hogy az aspirációknak megvalósítása most még nem időszerű, mert a hadsereg mostani keretei a változások következtében szétzilálnának úgy, hogy a harcalképesség igen sokat szenvedne az újítások által.

Ezt az álláspontot foglalja el a honvédelmi miniszter és Gromon Dezső államtitkárja, a ki a miniszter betegsége miatt a képviselőházban megjelent, hogy a tárcza tárgyalásai alatta minisztert képviselje.

Hogy azok az aspirációk miben

állnak, azt tudják mindnyájan, kik a függetlenségi párt tagjainak szónoklatait figyelemmel kísérik.

Elsősorban követelik a honvédségnek tűzértséggel és műszaki csapatokkal való ellátását és a mit szintén igen fontosnak és elsőrendű érdekek tartanak, hogy t. i. a hadsereg tisztjeinek kiképzésére olyan tanintézetet emeljenek, a hol a tantárgyak magyarul adatként elő.

Mind a két követelés fontos, és ha keresztül lehetne vinni, nagyon üdvös volna a honvédségre nézve. A honvédelmi miniszter kinek a honvédhadsereg szükségletei iránt élénk érzelme van, és a kinek ép oly tapintatos, mint hazafias működésének köszönhető, hogy honvédhadseregünk úgy szervezetére, mint szellemére nézve egyik legkitünőbb hadserege a világnak, bizonyára nem késnek az ellenzék által hangoztatott követelések teljesítésével, ha csak tőle függne. Az alkotmányos faktorok beleegyezésén kívül még van egy tényező, a mit az ily nyitásoknál szem elől téveszteni nem lehet, és az a pénzügyi helyzet, mely ez idő szerint sehogy sem mondható olyan kedvezőnek, hogy a honvédelmi tárczát néhány milliányi forinttal megterhelni lehessen. Majd eljön annak is az ideje,

hogy az ily megterhelő nem fog súlyos áldozatokkal járnival és a mindön az újítás nem fog nagyobb kárral járnival, mint a mostani állapot fenntartása, a mi a jelen vezetés mellett sehogy sem teszi indokolttá a sürgősséget, melylyel az újítást követelik.

Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszternek akkora érdemei vannak a honvédség katonai szellemének fejlesztése körül, hogy honvédségünk ma már csakugyan bizalommal és büszkeséggel tekinthet minden magyar ember.

A honvédség mindössze 200.000 emberből áll, de az aránylag kis hadsereg csodákat képes művelni, mert ereje nemcsak a puskák és szuronyok kitünő kezelésében, hanem abban a lelkesedésben rejlik, mely minden magyar honvéd szívét dagasztja.

A honvédelmi tárcza budget tárgyalása alatt ujabbban is kidomborodott Grómon Dezső államtitkár jeles szakismerete, neki az ellenzék szónokait hatásos érvekkel szorította vissza a tárgyalagosság keretébe. És tényleg alig esett el keseredettebb szó vagy erősebb kifejezés, a mely tudvalevőleg soha se volt ritka vendég a honvédelmi kérdések tárgyalása alkalmából.

TÁRCZA.

— A „Tiszavidék” eredeti tárczája. —

Jubileumi emlékek.

Nézzék csak kérem, milyen zöld uborka lóg az orrom helyén! Mért van felkötve az állam? Sok könyök a megmondhatója! Nemzeti színűbbre a legügyesebb indiai sem tudott volna tetorálni. Az esernyőm? Engedjék meg, hogy ne is szóljak róla. Hét olyan lyukat ütöttek rajta, hogy a biránczi kapun a Botond verte rés csak egérlyuk hozzá.

S ez mind azért van, mert én is látni akartam valamit.

A fogadtatást nem volt „kunczt” látni, hanem a kivilágítást, hej, az lehet csak isteni dolog, azt meg kell nézni, ha török szakad, gondoltam magamban egy pár napnak előtte.

Az idő kedvezett. Már délután megmutatta a tudományát.

Nem tudom mért, de nekem az időjárás valóságos ellenségem.

Szép nyári nappal, ha kimegyek üdülni az „Utolsó garasba,” biztosan szakadó záporban érek ki. Ha szép szemek ígérve tartanak valahol, s eljön az idő, a melyben már mennem kellene és fohászokodom az éghéző, hogy legalább is fejszék hulljanak esőseccpek helyett, melyek nem eresztenének

haza, biztosan kisüt a nap, s forró sugarai a legszűkebb nyíláson is bebúvnak, annyira, hogy a hőség elviselhetetlenné válik, ki nem állhatom a meleg, és mennem kell.

Most is szép időt kívántam, tehát szakadt az eső. De hiába! Én rajtam nem fog ki.

Neki indultam; vagy dehogy indultam, csak kiléptem a kapun, aztán vittek, vittek a merre eszem ágában sem volt menni.

Egyszer csak sikoltást hallok a hátam mögött, vad lármát, patkó csattogást, nyomnak, löknek engemet is félre, lökdösődöm én is, egyszer csak — puff.

Elsötétült előttem minden, a szemeim szikrákat szórtak, az orrom körül meg olyan furcsát éreztem.

— Kérem bocsánat! mondja valaki, de nem önt akartam.

— Hallgasson! Ez már mégis hallatlan, hogy merészeli érinteni szagló szeremet, mi? ordítom én.

— De kérem ezer bocsánat!

— Itt nincs pardon! Majd megtanítom én az urat keztyűbe dudálni! Szabad kérem névjegyét, s holnap majd beszélhetünk.

— Uram . . . de nincs névjegyem!

— Mit, hát ön férfi, ön merészel itt hadonázni, orrba verni minden tisztességes embert, és az ilyen eshetőségre nincs elkészülve? Kérem egy gentleman névjegy nélkül nem gentleman, tudja. Van-e segédje, holnap reggel várom . . .

— Nincs kérem segédem egyse, csak a feleségem . . .

— Hát ki maga!?

— Kohn Mór kiskereskedő Tormádon, szállítok gabonát, burgonyát, hüvelyes és hüvelynélküli veteményeket . . .

A tömeg kaczagott, és én mit tehettem, megtapogattam kétakkorára hizott orronat és kiáltottam torkom szakadtából, hogy:

— Éljen a király!

— Éljen! zúg rá minden ajak, s alig hogy megszűnt a kacaj, ott vágat el a kivilágítást megnézni a nép között szeretett urunk az ország nagyjaival, kit meglátva, romantikus érczes hangon kiáltja Kohn Mór kiskereskedő és gabona szállító úr is „Éljen a király!”

Hogy impozáns volt a kivilágítás, az kétségtelen. Mindenütt fény, mindenütt pompa, csak az átázott lobogók csüngtek búsan alá a háztetőkről és ablakokból.

Tipegtem már a forrongó tömegben vagy másfél órája, a mikor úgy odaszorítottak valamihez, hogy ropogott minden oldalbördám. Megkapaszkodtam abban a kemény tárgyban, és . . . nini . . . itt a Duna!

Nem is mozdultam el onnan többet. A mikor pedig már unalmassá kezdett válni az állás, a lámpafény, csillagok után vágytam, noha csak úgy dült az eső. De mégis találtam hatot a sötét égbolton, a mely sötét égbolt az ernyőm volt, a hat csillag pe-

Panaszok voltak most is, de az ellenzék tagjai maguk is kénytelenek voltak elismerni hogy a honvédelmi miniszterium készségesen orvosolja a bajokat és hogy az indokolt panaszt seholy sem hallgatják meg nagyobb előzékenységgel, mint a honvédelmi miniszteriumban.

Hogy még van kívánni való, arról sem a honvédelmi miniszter sem annak államtitkárja nem tehet. Nem lehet mindent egyszerre megcsinálni. A ki jó és tartós alkotást kíván, annak távol kell tartani magát az elhamarkodás, a kapkodástól. A honvédelmi miniszterium nem kísérletez, hanem cselekszik a mihez pedig idő és alkalom kell.

jobb.

A baromfi kiállításokról.

Írta dr. Rátz István akadémiai tanár.

II
(Befejező közlemény.)

Mióta a baromfiteyésztéssel többet foglalkoznak hazánkban, sűrűbben rendeznek kiállításokat is, a melyeknek hasznosságát és a tenyésztésre gyakorolt előnyös befolyását nem lenne jogosult kétségbevonni, mert a komoly verseny ezen a téren is, mint mindenben, üdvös eredményeket szül. Csak hogy ezek jótékony befolyását lényegesen elleusulyozza az a körülmény, hogy a kiállítások úgy, a mint azokat nálunk és Németországban rendezni szokták, nagyon elősegítik a fertőző betegségek terjedését, miután a kiállítások rendezői egyáltalán nem fordítanak gondot az állategészségügyre. De a kiállítók is csak arra törekednek, hogy tiszta fajokat küldhessenek a kiállításra, — arra azonban senki sem fordít gondot, hogy a kiállításokon csakis járványmentes vidékek és tenyésztések vehessenek részt.

Nem mondok tehát újat, ha azt állítom, hogy mindaddig, a míg a kiállításra beküldött anyagot nem fogja szakértő megvizsgálni és megfigyelni, központi fertőző telepeknek kell a kiállításokat tekinteni, a honnan a szélrózsa minden irányában mesterségesen huzcolják szét a fertőző betegségek. Hiszen csak 1—2 fertőző tenyésztetnek kell a kiállításra képviselve lenni és biztosra vehetjük, hogy a ketreczek között tiszogatói, a kieserélődő etető és itató edények, a szomszédság stb. közvetítésével a kiállítás végére a szárnyasoknak nagy része fertőzve lesz és a különböző érme-

vagy a dicsérő okleveleken kívül hazaviszik ráadásul a pusztulás csiráit is.

És itt különösen azokat a fertőző betegségeket kell figyelembe venni, a melyek adült lefolyásuak, mint a gümőkör, a diftériás gyuladás és az ugynevezett gregarinózis. A szárnyasok kolerája e tekintetben kevésbé veszedelmes, mert hirtelen öli meg a fertőzött baromfiakat és ha ezen betegséggel inficizált szárnyasokat küldenek a kiállításra, akkor azok elhullanak már útközben. Ellenben az említett három betegség idültlen folyik le és a fertőzés megtörténte után rendszeren hosszabb idő mult el, mielőtt a betegség első tünetei jelentkeznek.

Ebből aztán az is könnyen megérthető, hogy a tenyésztő egészen jóhiszeműen járhat el, midőn a látszólag teljesen egészséges szárnyasokat a postára vagy a vasútra feladja, mert nem is sejtethi, hogy a lapangó betegség utközben vagy a kiállítás területén ki fog törni.

De hát a kiállításokban egyáltalán nem lenne szabad fertőzött tenyésztéseknek részt venni, és én a magam részéről a legszigorúbb eljárást is indokoltnak és jogosultnak tartanám az olyan tenyésztőkkel szemben, a kik tudva fertőzött tenyésztetből baromfiakat küldenek a kiállításokra.

Sajátságos dolog az és alig megérthető, hogy a baromnak fertőző betegségeit más-képen itélték meg, mint a többi házi állatok járványos bajait s a míg a lépének vagy takonykórnak már eltitkolása is súlyos következményeket von maga után, addig a beteg vagy legalább is már fertőzött baromfiakkal büntetlenül lehet kereskedni, sőt a fertőzött tenyésztetből származó szárnyasokkal résztvehetni a kiállításokon is a nélkül, hogy e lelkiismeretlen és a mások vagyoni épségét nagyban veszélyeztető eljárás miatt legkisebb kellemetlensége lenne az illető tenyésztőnek.

Egyelőre alig remélhető, hogy e tekintetben a viszonyok javuljanak s épen azért a kiállítások rendezőinek kell mindent elkövetni, hogy a fertőzött baromfiak ne veszélyeztessék a többiek egészségét.

A kiállításra tehát csakis olyan küldeményeket szabad elfogadni, a melyeket a feladás előtt valamely hatósági állatorvos megvizsgált és egészségesnek talált. Az erről szóló bizonyítványban aztán nemcsak az foglaltassék, hogy a kiállításra küldött baromfiak egészségesek, hanem az is, hogy a tenyésztés tiszta, vagyis mentes a fertőző betegségektől.

A megérkezett szárnyasokat sohasem szabad a kiállítás területén kicsomagolni, (pedig ott szokták), hanem attól távol s itt aztán első sorban is egy minden tekintetben megbízható szakértő vizsgálja meg a baromfiakat.

Természetes, hogy ennek a vizsgálatnak a lehető legrészletesebbnek kell lenni, mert különben céltalan. De még ez sem

teljesen megnyugtató, a mennyiben a legértelmesebb állatorvos is csak azt állapíthatja meg, hogy az állatok ma egészségesek, — de nem vállalhat felelősséget azért, hogy holnap és azután is egészségesek maradnak-e. Épen azért feltétlenül szükséges, hogy a kiállítás területétől távol, egészen elkülönítve vesztglő legyen berendezve, a mely állandóan állatorvosi felügyelet alatt álljon, s a hol a baromfiak megérkezésük után legalább is 4—5 napon át szigorú megfigyelés tárgyát képezzék, mielőtt a kiállítás területére szállíthatnák.

A kiállításra aztán csak azok a baromfiak vehetnének részt, a melyek ezen idő alatt teljesen egészségeseknek bizonyultak, ellenben a betegeket elkülönített helyiségbe, baromfikóródára — szállítanák, a hol a tulajdonos költségére megfelelő kezelésben részesülnének.

Mіндеzen helyiségekben külön szolgálatszemélyzetre van szükség, mert különben hiába való lenne a költség, a mennyiben a betegekkel bíbelődő egyének áthurcolnák kezükön, ruhájukon a fertőző anyagot és eredménytelenül tennék a foganatosított óvintézkedéseket.

A kiállítások költségei ily módon tetelesen növekednének, de kárpótlásul ki lenne zárva annak valószínűsége, hogy a fertőző betegségeket általuk is terjesszék.

Meg vagyok győződve, hogy sokan vannak, a kik mindezt feleslegesnek vagy legalább is nehezen keresztülvihetőnek fogják mondani — hiszem azonban, hogy lesznek olyanok is, a kik be fogják látni ezen óvintézkedések szükségességét és azt is, hogy sokkal kisebb veszély van abban, ha tekintettel a költségzaporulatra, csak ritkán rendeznek baromfikiállítást, — mint abban, ha azonban a baromfiak ezután is ki lesznek téve a fertőzés veszélyének.

A szabadságharczi emlékek kiállításán.

Végig néztem ezt a borzalmasan fenéges kiállítást, a hol visszhangja van a multak lelkesedésének és a martyrok jajkiáltásának, a hol a rougyokra tépett dicsőség békén megfér az áruló gyalázat dicsérete mellett s a hol gyászba öltözve mereng a nemzet géniusza.

Hét nagy helyiségben (egy teremmel több mint tavaly) van elhelyezve a tömördek emlékek. A falakat képek ezrei borítják. Az oszlopok mellett trofeumok állnak; fegyverek, a melyekből magasra emelkednek a vérrozsás kaszák és durva oláh-lándzsák. Valamikor azoknak a puskáknak dörgését győzelmi kiáltás és halálhörgés követte; a kaszák pengéjét az ellenség vére füstötte pirosra s az oláh lándsa végére feltűzték Zalatnán az ártatlan magyar csecsemőt.

A dicsőséges harcok és gyalázatos vérontások eszközei ezek. Most emlék gyűjtemény, ki tudja valamikor nem-e lesz újra fegyvertár?

Ott vannak aztán az átlukgatott honvédruhák és csákók, a melyek viselői a szabadságharc halva, a nemzet boldogságáról álmodnak már a föld alatt; ott vannak a foszlányos zászlók, a melyek nyelét könynyezve csokolja meg olykor egy-egy 48-as hős aggastyán s ott van körülöttük a tömördek arckép, a szabadságharcz félisteneink apotezisa.

A tárlaton különben közel 300 külön kiadásban látható Kossuth arcképe, összegyűjtve Európa s Amerika összes országából. Impozans ezek között a Karlovszky Bertalan által festett életnagyságú arckép másolata, a mely tavaly készült s az agg Kossuthot élve ábrázolja. A kép annyira életteljes, hogy szinte reszketni látjuk a a székről lecsüngő fehér kezét. — Mint a dicsőséges multnak szent fantomja, jelenik meg előttünk az ő fénykorának emlékei között s elborult szemem a nyugvó nap végső sugarai reszketnek.

Érdekes a Kossuth arckép csarnokban két képnek a tus-vázlata. Az egyik kép a Kossuth nőtanak allegorikus megábrázolása. A lelkes túztól áthatott magyar népcsoport közepén a dal kezdetének feliratával ellátott zászlót egy ifjú magasra emeli; körülött a harcbanduló nép, a mint szeretteitől is lelkesítve, búcsúzik — míg a távolban egy kovács műhelynek tűzvilágos kőhája előtt kaszákat vernek fegyverre.

dig hat lyuk, a melyet kollégái szúrta rajta kegyetlen szívvél.

Már jó későre járt az idő, a mikor az első rakéta hatalmas dőrelylyel kibontakozott hüvelyéből, s fényes tűzcsóvát hagyva maga után, ezer fényes csillaggá pukkant szét a magasban.

— Ááá, ááá! hangzik mindenki ajkáról, mignem a bámulatból derűtségbe mennek át egy vidéki bátyánk

— Éljen a rakétás úr szavain.

De ez csak jel volt. Pillanat alatt száz meg száz tűzsugár hagyta el a Gellérhegyet, a hajókat s a lánczid oszlopát, vakító fényben úszott minden, a reflektorok üdvözölve lövelték át fényerejüket a pattogó kis ördögökön.

— Le az ernyővel, nem kell ernyő kiállítás hangzik minden felé.

Megbök valaki hátulról.

— Nem hallja, vagy süket? Csukja be az ernyőjét!

De nekem nem parancsol!

Hallja, csukja le mert beütöm!

— No próbálja,

És szentséges Isten, csakugyan bevverte az ernyőmet, az én ernyőmet, az én három forint hatvanegy krezáros ernyőmet.

— Hallja maga, hallja! Most meghall! Hogy merete!

— Fölmutatja az övét, hogy ma vette öt forintért és már becsapták.

Elkezdtem okoskodni. Három forint hatvanegy, meg öt forint. Hat lyukas meg új. Mégis neki van igaza, s fogom az ernyőt, összecsucok, megfordítom szépen és beverem a legközelebbit.

— Mit csinál az ernyőmmel? Rendőr! Megálljon, bekísértetem, én kapitány-sági hivatalnok vagyok!

— Kérem az enyimet is becsapták, az orrom meg megcsapták, a derekam elcsapták.

És megszólal egy öreg úr.

— Hiszen egy ernyő, földolog, hogy az ember kedélyesen vegyen mindent.

Brumm!!!

— Jaj de szép. Gyönyörű. Isteni látvány. Teremtöm de felséges.

Bumm!!!

Ááá! Ááá!

Igy mult el a tűzijáték.

A népiünnepélyt már nem mertem megnézni, mert nézzék csak, milyen zöld uborka lóg az orrom helyén. Az álam felkötvé, csupa kék, fekete, zöld színe festve a bőröm, párnákba takarva, jégbe borongatva, itthon nyöszörgök az ágyban.

Három forint hatvanegy; de azért:

Éljen a király!

A másik kép azt a leirhatlan jelenetet állítja elénk, a mint Kossuth Czegléd piaczn szónokol. Ezt a képet lehetetlen szivdobogás nélkül nézni. Kossuth a piacz közepén, a szónoklásnak leghevesebb mozdulatával, arczán a lángoló lélek visszatükrözésével jelenik meg a szemlélő előtt. Körülötte az elragadtatás jeleivel hullámzó népcsoport térdelve és kalappal integető emberek — hallani véljük Kossuthnak gyújtó szónoklatát s a kiáltást:

„Mindnyájunknak el kell menni!”

A mint hallottam, gróf Kreith Béla, a gyűjtemény tulajdonosa meg is festeti mind a kettőt és sokszorosíttatni fogja.

A kiállításnak van egy megrendítően szomorú helyisége: a vértanúk szobája.

Mintha kriptába lépünk, a falak telete posztóval vannak bevonva. A középső asztalon tizenhárom gyertya ég. Oldalt nehéz bilincsek függenek a falakról; ott vannak azok mellett a vértanúk utolsó levelei, a miket a halált megelőző éjjelen irtak szeretteikhez. — Ott van egy rongyos szürke rabruha: abban élte át Körösi Sándor a Josefstadti nehéz fogságot; ott vannak a vértanúk reliefjei és olajfestményü arczképei a falakon; a megdicsőült halottak mintegy feltámadva.

A vértanúk szobájában ott van Zala jeles szobrászunknak az aradi vértanúkról készített életnagyságú 13 szobra s a falakon láthatók a többi vértanúknak gr. Batthányi, báró Perényi, Csányi, herceg Voreniczky, b. Mednyánszky, Lenkei, Kazinczy, Ormay, Juhász, Murmann, b. József-nak, Szacsnyay stb. életnagy olajfestményü arczképei.

Önkénytelenül is levesszük a kalapukat. Szinte várjuk, hogy egyszer csak megjelennek a sápadt minorita atyák és a sötét tekintetű hóhér. Lehetetlen ott nem fázni, lehetetlen ott nem sírni.

A mint hallom, a kiállítást Budapesten állandósítani fogják. Csáky miniszter Thaly interpellációjára azt felelte, hogy a gyűjteményt a muzeum számára átveszi. Együtt marad minden s temploma lesz a nemzetnek, ahova csókolni zárandokol a hazaszeretet.

Gárdouyi Géza.

Ujdonságok.

— **Személyi hir.** Hock János országgyűlési képviselőnk folyó hó 23-án választói közé érkezik. 24-én Jézus szent szíve ünnepén a nagytemplomban szent szónoklatot fog mondani.

— **Talált gyermek.** A hét folyamán a temetői csősz a sírhalmok között egy 3-4 napos gyermeket talált halva. Valószínű, hogy a gyermeket édesanyja megfojtotta és a halmok közé a fűbe rejtette. A vizsgálat folyik.

— **Mérget ivott.** Nagy György Mária, ki Kurucz Józsefnél mint cseléd szolgált, f. hó 16-án este nagy adag masina mérget ivott s 17-én viradóra meghalt. Tettének oka eddig nem tudható.

— **A fürdés.** Uglátszik kifelé megyünk a tavaszról és gyors lépésekben közeledünk a tikkasztó nyárhoz. A Tisza vize is már annyira felmelegedett, hogy a fürdés a szabadban elkezdődött. Annál is inkább figyelmeztetjük rendőrségünket a fürdő közönségre, mivel eddigelé uszodánk nincs, nehogy — mint rendszeren — egy-két szerencsétlen vízbefult esete jelentse a fürdő évad kezdetét.

— **Csáktornyán,** hol Királyi Pál halála folytán üresedett meg a kerület, a 48-as párt Hegyi Antal csongrádi plebánost léptette fel országgyűlési képviselő-jelöltnek. Hegyi Antal azonban nem fogadta el a jelöltséget; mert ellenjelöltje dr. Herceg Mihály nemzeti párti, tehát szintén ellenzéki. — Ha kormánypártival kellene megküzdeni, akkor feltétlenül elfogadná a jelöltséget.

— **Nyilvános köszönet.** Az iparos ifjúság önképző és dal-egylete által f. hó 16-án a népkertben tartott táncvizsgálat alkalmával a közművelődés jótékony céljára felülköttek: Éder János 80 kr. Sövényházy Antal 70 kr. Sichermaa Mór 60 kr. Wolfrau N. (Csány) 50 kr. Kovács Lajos 40 kr. Régnér Zsigmond 40 kr. N. N. 30 kr. Draskovics László, Kaszaniczky Dénes, Borossy Béla, Goda István, Krigler Lajos, ifj. Bojniczer Antal, ifj. Szilber János, Sipos János,

N. N. 20—20 kr. Összesen 5 frt 80 kr. A rendező bizottság a t. felülkötőknek ez uton fejezi ki hálás köszönetét. Csongrád, 1892. június 17. A rendező bizottság elnöksége.

Dr. Krajcsik Ferencz országgyűlési képviselő jelentését, mely a csongrádi képviselő választás tárgyában végrehajtott vizsgálat eredményéről szól, a képviselőház elnöke e hó 15-én mutatta be az országgyűlésnek, melyet az a házszabályainak megfelelően az első bíráló bizottságnak adta ki felülbírálás végett.

— **Kossuth 90-ik születésnapja.** Több fővárosi polgár és országgyűlési képviselő mozgalmat indított meg az iránt, hogy Kossuth Lajos 90-ik születésnapjának megünneplését országos színezetűvé tegyék. Ennek egy külső nyilvánulása az lenne, hogy Kossuth Lajos nevére nagyobb alapítvány tétessék valamely hazafias célra, továbbá hogy lehetőleg minden községben ünnepélyes istentiszteletek tartassanak s Lajos napján a házak kivilágításának. Tervben van még egy nagyobb társaságnak Turinba való rándulása, élőlészóval üdvözölni a nagy hontalant.

— **Sikerült táncvizsgálat** tartott az iparos ifjúság önképző és dal-egylet f. hó 16-án a népkert helyiségében, mely ha anyagi siker tekintetében nem is, de felette csinos kiállítására való tekintettel méltán sikerült táncvizsgálmaink közé sorolható.

— **A jelen voltak közül a következőket sikerült tudósítónknak feljegyezni:** — **Leányok:** Bartók Erzsike, Bódi Erzsike, Csépe Luczika, Dallos Mariska, Dragolovics Anneska, Ernyes Mariska, Forgó Luczika, Fekete Agneska, Gálfi Mariska, Hajdu Anneska, Kloczbir Iza, Kádár Rózsika, Kuclics Amália, Krigler Rózsika, Lantos Mariska, Matyus Lujza (Csépa), Nyilas Etelka, Patyi Erzsike, Pilzik Mariska, Piroška Mariska és Rozika, Poczik Rozika, Szepesi Boriska, Szalkai Mariska, Oláh Annuska, Turi Mariska, Pitrik Mariska, Zubek Mariska stb. **Asszonyok:** Boggó Jánosné, Csanády Gyuláné, Dragolovicsné, Farkasné, Túrinné, Gálfiné, Kádár Jánosné, Krigler Lajosné, Kloczbirné, Matyusné (Csépi), Mikik Lajosné, Nyilas Jánosné, Nagy Józsefné, Pitrik Jánosné, Simon Lászlóné, Szalkai Mártonné, Szőke Ferenczné, özv. Tóth Mártonné, Zubek Rókusné stb.

— **Gyászhir.** Mely részvétellel vettünk hirt azon lesújtó csapásról, mely derék polgártársunkat Cs. Forgó Józsefet és családját érte. Alig mult egy éve, hogy egyik viruló leányát Luczikát vitte el a halál, s még besem hegedtek a fájdalom nyitotta sebek, már újra megnyitak azok leánya, a mindenki által tisztelt Mariska jobblétre szenderültével. A szomorú esetről a következő gyászlap ad számot: Ifj. Seress István tb. szolgabíró mint férj, fia legifjabb Seress Istvánnal; id. Forgó József és neje Hajdu Zsófia mint szülők; ifj. Forgó József neje Seress Erzsébettel, Forgó Zsófia — férje Söhlya Gyulával — mint testvérek; id. Seress István mint após, annak gyermekei s hozzá tartozóikkal együtt szomorodott szívvel jelentik, a legjobb anya, leány, testvér s rokon Forgó Mária férj. ifj. Seress Istvánnak élte 21-ik, boldog házassága 2-ik évében, rövid kínos szenvedés után f. évi junius hó 17-én reggeli 2 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. évi junius hó 18-án d. u. 4 órakor helyeztetnek a csongrádi róm. kath. köztemetőben örök nyugalomra. Az engesztelő szent-mise-áldozat pedig ugyanaznap reggel 8 órakor fog a mindenhatónak bemutatattani. Csongrád, 1892. június hó 17. Béke lengjen hamvai felett!

— **Az iparos ifjúság önképző és dal-egylet** részéről az egyesület elnöksége Sövényházy Antal polg. isk. tanár mint az egyesület elnökét névnapja alkalmával megjelentéssel tisztelte meg, mely alkalommal Ugray Albert az egyesület alelnöke és Zsiga János az egylet titkára sikerült üdvözölő beszédet tarsottak.

— **Eldobta a sulykot.** A „Szentesi Lap” 69-ik számában olvastuk, hogy a Szegvár község előljárásiánál üresedésbe jött II-od jegyzői állásra Oroszy János szentesi ármentesítő társulati hivatalnok megválasztása egész bizonyos, mivel az összes képviselők párttekinet nélkül támogatják jelöltségét.

Nohát mi egész ünnepélyesen kijelentjük, hogy a „Szentesi Lap” kissé eldobta a sulykot, mert mi úgy tudjuk, hogy a képviselők, leszámítva Oroszy Jánosnak néhány ismerősét, jó barátját, mind Keviczky Sándor jelöltsége mellett foglalt állást. És mi midőn a szomszéd község képviselőt ez alkalomból üdvözöljük, egyidejűleg kijelentjük, hogy szerencsés jelölésük által a községnek tartozó kötelességüket hivatásszerűen teljesítik, s hogy azzal községük jól elfoglalt érdekének szám előtt tartását bizonyítják be, mit a közel jövő fog beigazolni.

— **Ártész kutunk** melyen eddig úgy nappal mint éjjel szünet nélkül dolgoztak, a hét folyamán a munka félbeszakadt mivel a csó kő rétegre akadt s 15 öl mélységben elcsavaródott s így még újabb csövek nem érkeznék, a munkát szünetel. Eddig 200 méter mélységű, azonban még hogy mikor lesz készen nem megállapítható, annyit azonban tudunk, hogy a t. vállalkozó részéről a vállalat nem a legjobb s ha még több ily hasonló akadály a munkát félbeszakítja, tetemes összeget fog vállalatára ráfizetni.

— **Roncsoló toroklob.** Amilyen örömmel jeleztük mult számunkban, hogy a roncsoló toroklob szünő felben van, épen olyan mérvű szomorúsággal vettük tudomásul, hogy újra dühöng e veszedelmes betegség a gyermekek között. Van család, hol 4-5 gyermek fekszik e bajban. Nagy hiba az népünkél, hogy e betegség ragályosságában hinni nem akar, s így a kifüggesztett fekete táblákat figyelembe sem veszi. Gyakran lehet látni anyát, ki 2-3 gyermeket vezetve a nagy betegségben fekvő, vagy meghalt gyermeket megézni. Lehet, hogy csupán azért, hogy gyermekeiből kis anyalokat csináljon. A hatóságok kötelessége lenne erősebb rendszabályokat alkalmazni; szigorúan megbüntetni azon anyát, a ki gyermekeit olyan házba, hol ragályos beteg fekszik — beviszi. Így talán meglehetően szüntetni e járványt, mely aynyi áldozatot követelt meg már eddig is magának.

— **Kisértet.** A szomszédos Félégyházán a napokban éjjel 11 órakor súlyos beteghez hívták Dr. Cz. orvost. A mint az illető háztól kijött az orvos, figyelmeztette egy szemközli jövő ember, hogy ne azon az utcán menjen haza, mert ott olyan gynnás alakok mutatkoznak. Mire az orvos a ház mögött levő kis közbe tért be, de a ig haladt 20 lépésre, mikor hátulról nagy szuszogást halló t. Visszatekintve egy fehér alakot látott maga felé közeledni. Persze a doktor úr ezt nem vette tréfának s a mennyire lábat engedék futott. A h. piaczon levő Sch. féle korcsmába szerencsére fenn voltak, ahová félhalva esett be az ajtón. A nyomban megindított vizsgálat eddig eredményre nem vezetett. — Ugyanlesak Félégyházán a multkorai zivatáros éjjele a f. galambosi szőlőben Timár Lajos ajtaján erősen zörgetni kezdettek. A gazda nagyon megijedt, mert épp azon napon adott el egy lovat 100 frtért. Hogy a zörgés mindig erősebb és erősebb lett, könyörgésre fogta a dolgot, hogy inkább kiadja a pénzt, csak be ne jöjjenek. A pénzt az ablakon kinyújtva vette észre, hogy a rablóknak vélt zörgető nem más mint a szomszéd vihar elől menekülő „fülese”

— **Nagy kár.** Görög Imre félégyházi lakosnak egyik 160 frtot érő lova a henger műmalom udvarában levő szivárcányos kútba esett és mire kivették a szegény állat kilehelte sokat szenvedett párját. A szivárcányos kút szélesen volt körül deszkázva, és a deszka vékony volt, mikor a ló rálépett, leszakadt.

— **Beküldetett.** Nem tudjuk van-e az előljárási tudomása arról, hogy a hozszú utcában, Ujszászi cipész háza előtt a kocsis utra annak egész közepéig vályog, azontúl másfél ölnyi széles kocsis utat kivéve, a vele szemben lako talicska készítő előtt szálla van felhalmozva, mi a kocsis közlekedést nemcsak akadályozza, hanem esténkint veszélyezteti is. Ha erről a t. előljárási eddig tudomással nem birt, kérjük intézkedés végett ezt tudomásul venni, mert az mégsem lehet, hogy az utcákat a benne lakók rakodó helyül foglalják el. Ha pedig a t. előljárási ezt tovább is tűri, úgy nem sok idő múlva az is megtörténhetik, hogy

az utcákon burgonyát fognak termesztetni. (Töblen.)

— **Lopás.** Lekrinczki Lucza, ki Baghy Geróné urónél mint szakácsné volt alkalmazva, f. hó 14-én gazdaszonyától 5 frt bért kért ki. Lucza észrevette, hogy ahonnan az ő 5 frtja kikerült ott még tekintélyes összeg maradt. Következő napon tulajdonos tárczájában csupán néhány forintot talált s sajnálattal konstata, hogy abból nem kevesebb mint 1600 frt hiányzik. A gyanu egyedül a szakácsnét terheli, mivel ő tudta egyedül a pénz hollétét. Feljelentés után a bíróság azonnal megkezdte a vizsgálatot, vádolt csupán annyit ismert eddig be, hogy az összeget ő lopta el, de hogy hova helyezte, azt nem hajlandó felfedezni. 15-ike óta a városházai lörtönben van tartóztatva. A vizsgálat tovább folyik.

— **Urnapija.** Egyik legszebb és legmagasztosabb egyházi ünnepét ülték csütörtökön rom. kath. polgártársaink. Az ünnepély nálunk a már megszokott szertartások között folyt le, roppant nagyszámú hívó közönség vett benne részt. Az ünnepi körmenetet és szertartásokat Hegyi Antal plebános vezette fényes segédlettel. Ma pedig a belvárosi templomban és környékén lesz az ünnepélyes isteni tisztelet.

— **Névmagyarosítás.** A helybeli polgári iskola egyik negyedik osztályú tanulója a természettani vizsgán, szaktanára azon kérdésére, hogy a folyadék nyomása működésének törvényeit ki derítette fel, a tanuló a syrakusai tudós Archimedes nevét megmagyarosította, a lámpaláz hatása alatt „Archi:mókus“-nak. Moudanunk sem kell, hogy a hallgató közönség hangos derültségben tört ki.

— **Állami munka a vidéki iparnak.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara értesíti a kerület iparosait, hogy a honvédelmi miniszter által a m. kir. honvédség részére ez évben a kisiparosoktól 300 párnyi részletekre osztva beszerzendő 50 000 pár könnyű cipő szállítására csak a testületbe tartozó szakmabeli iparosok vagy ezek szövetkezetei pályázhatnak a testületek útján. A könnyű cipők ára, melyeknek főlrésze barna pamut vitorla szövetből, a szokásos 15 számú méretben készül, áruk páronként 4 frt 23 kban van meghatározva. A szállításra részletes fölvilágosításokat ad a kamara. — Együttal közzéteszi a kamara, hogy a kereskedelemügyi miniszter újabb rendelkezése értelmében a m. kir. államvasutak fizetve-

zetőségei s azok között a szegedi, az illető vidékek helyi iparának gyámolítása szempontjából a vasuti leltári tárgyak beszerzésénél a vidéki versenyképes iparosokat akarják igénybe venni és hogy mielőtt a pályázatok kiiratnának, az üzletvezetőségek pontos árjegyzékeket kérnek a megfelelő szakmákban foglalkozó iparosoktól, a megjelölt leltári tárgyokról. A szegedi üzletvezetőség részére az árjegyzékeket a kamara szerzi be a kerület jelentékenyebb iparosaitól, de szívesen veszi azon iparosok érdeklődését is, kikhez fölhívást nem intézett. Nagyon sok iparost érdekel ez a vasuti szállítás, mely kiterjed asztalos és faragó, bádogos, bőröndös, butor és ágynemű, kádár, kefekötő, kender és kötélárú, kosárfonó, órás, ruharemű, szítás, vésnök és más iparcikkekre. Remélhető, hogy a kereskedelmi miniszter helyes és üdvös elve, a vasut szükségletének vidékenkiut való beszerzése gyakorlatilag is minél nagyobb kiterjedésben érvényesülni fog a kamara ezen közvetítése által.

— **Pazar főnyel és pompával** jelent meg a „Magyar Gênioz“ koronázási albuma, melyel Zichy Géza gróf „Király, királyné éljenek!“ című lendületes költeménye vezet be. A „Magyar Gênioz“ alkalmi lapjában csoportosítva találjuk az 1867-iki koronázás részleteit megörökítő összes képeket és a koronázási jubileum alkalmából lefoiyt ünnepélyességeket ábrázoló illusztrációkat, még pedig oly remek kivitelben, hogy ezekben már a moderu technika vívmányát találjuk fel. A koronázási albumból kiemeljük a következő illusztrációkat: „Gróf Károlyi István, mint a lovasbandésium vezetője“, „Ő felsége bevonulása Andrásy-uti részlet“, „A bandérium“, „A várudvaron: a bandérium Ő felsége előtt“, „Részlet a bandériumból“, „Részlet a diszkocsi-sorból“, „A bandérium elvonul a király előtt“, „Az operaházi diszleodás“, „Kivilágítás: Tűzijáték a Gellérthegyen“, „A kivilágítás“ stb. stb. Általában alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy a „Magyar Gênioz“ gyakori és kellemes meglepetésekkel szolgál előfizetőinek. A „Kenyer“ című emléklap, a husvétkor kiadott ünnepi szám mellé sorakozik a koronázási album is. Melegen ajánljuk olvasóinknak e diszes lapot, melynek előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-út 14. sz.

Beküldetett.

Nyers-bastselyem szövetet, egész ölönnyre valót szait 10 frt 50 krért (kivántra jobb trajtájut is) Henneber gG. (cs. kir. ndvari szállit) selyen gyara Zürichben, postabér- és vámmentesen Minták postafordultával küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Gloria selymet — 120 ctmr. szélességben, por- és esőköpenyegek, valamint zubonyokra alkalmasat méterenként 2 frt 65 krtól. (5)

Felelős szerkesztő: SZILBER JÁNOS.

Unghvári Péter

fogorvosi műterme
SZEGEDEN.

(Uj Mayer-ház, az Európa-szálloda mellett.)

Rendelési idő: d. e 9—12, d. u 2—5-ig.

Egyes műfogak és teljes műfogorok kautschuk, arany és aluminium alapon, légnomással, amerikai módszer szerint, minden rugó és kapocs nélkül 12—24 óra alatt fájdalom nélküli betétele.

Piombirozások a legfinomabb amerikai jegercz és lapararanyal, — továbbá platina, ezüst email és c ontmassáva!

Fogmütetek kéjgáz, altatógáz Bromel hyl és Cocain alkalmazásával.

Vidékiek és átutazók

előleges bejelentés esetében tartozkodásuk idejére különös figyelemben részesülnek.

1—13.

3 nap alatt

gyógyul meg a hevenyes és 2—3 hét alatt a több év óta tartó

hugycsöfolyás

gyökeresen és utókövetkezmény nélkül egy eszköz, a

PAUSIBLENON

alkalmazása által. A használatban levő gyógymódok közt egyedül ez a legészserűbb. Az újabb orvosi tudomány legtökéletesebb vívmánya. Ezen a legkitünőbb szak emberek által ajánlott gyógyszer csakis a feltalálónál: **Dr. Tóth** Budapest, IV. Deák Ferencz-utca 3. sz. czim alatt rendelhető meg.

Ára használati utasítással 6 frt 30 kr

Magyarországi szabadalom száma

6531. 91.

5—13.

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII ker. Szövetség-utca 3 sz.

Eltávolítás és berendezés:

Légszesz és vízvezetékeket. Szivattyúkat minden célra, vízszállító kasokat. Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással. Városok, gyárak, kastélyok lakóházak stb. vízzel való ellátását. Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére

Szellőztetéseket.

Gőz, köd és zuhany fürdőket.

Száritókat, bármily célra.

Legjobb rendszerű closeteket.

Vas és kőgyag eső csatornázásokat.

Gőzfűző és gőz mosókönyhákat.

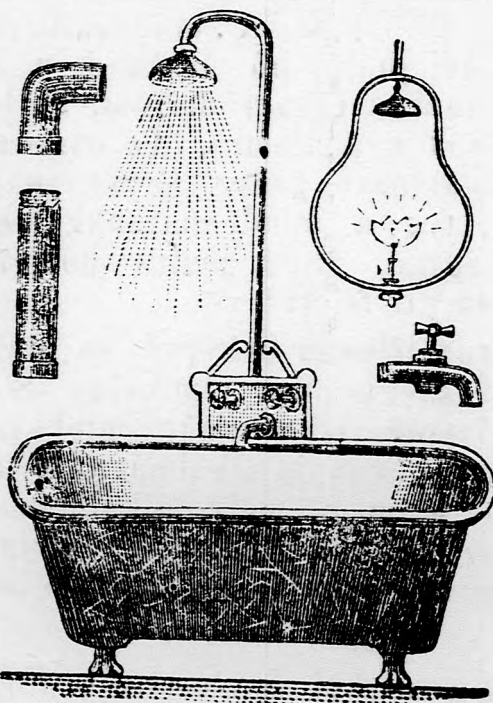
Szűrő és fertőtlenítőket.

Természetes légszesz telepeket.

Kőszén és olaj gáz gyárakat.

KŐGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készségeggel készít.

14—50.